

Հաստատված է՝
“Մեղլաթ Բանկ” ՓԲԸ Խորհրդի
30.12.2016թ. թիվ ____ որոշմամբ

Հաստատված է՝
“Մեղլաթ Բանկ” ՓԲԸ Գործադիր
տնօրենի
30.12.2016թ. թիվ __ որոշմամբ

Գործադիր տնօրեն՝ Ս. Մուսավի

Խորհրդի նախագահ՝ Մ.Բիգդելի

Խորհրդի անդամ՝ Հ. Բահարի

Խորհրդի անդամ՝ Մ.Սայիդի

Խորհրդի անդամ՝ Հ. Ազադի

Խորհրդի անդամ՝ Մ. Շաղֆար

Երևան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆՊԱՏԱԿԸ	3
2. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ	3
3. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ	3
5. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ	3
6. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	4
7. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	4

1. ՆՊԱՏԱԿԸ

Սույն կարգի նպատակն է՝ կանոնակարգել «Մելլաթ բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ) ներքին հսկողության կազմակերպման գործընթացը, սահմանել ներքին հսկողության հիմնական նպատակներն ու խնդիրները, կազմակերպման մեթոդները և հիմնական օղակները:

2. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ

Սույն կարգի դրույթները կիրառվում են Բանկի բոլոր շահագրգիռ ստորաբաժանումների կողմից:

3. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ

Բանկում պատշաճ ներքին հսկողության համակարգի ձևավորման, կենսագործունեության և դրա արդյունավետության շարունակական մոնիտորինգի իրականացման համար և սույն կանոնակարգի կիրառման համար պատասխանատու են Բանկի խորհուրդը (այսուհետ նաև՝ խորհուրդ) և գործադիր մարմինը: Ներքին հսկողությունն իրականացվում է ոչ միայն բանկի ղեկավարների, ներքին հսկողություն իրականացնող կառուցվածքային ստորաբաժանման և Տեղեկատվական անվտանգության համակարգի կառավարման մարմնի, այլ նաև բանկի բոլոր աշխատակիցների կողմից՝ իրենց պարտականությունների շրջանակներում:

4. ԱՌՆՉՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ

Ներքին հսկողության կարգը մշակված է համաձայն՝

- 3.1. ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից 12/10/2004 թ. թիվ N 250-Ն որոշմամբ սահմանված «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններ» կանոնակարգ 4-ի և
- 3.2. ISO 27001:2013 ստանդարտների:

5. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

4.1	Բանկ	«Մելլաթ բանկ » ՓԲԸ
4.2	Հսկողական գորառույթներ իրականացնող մարմիններ	Բանկի ներքին աուդիտ, ռիսկերի կառավարման և մեթոդոլոգիայի բաժին, Իրավաբանական և իրավական համապատասխանության ապահովման բաժին
4.3	Ներքին դիտարկումների մարմին (ՆԴՄ)	Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման գործառույթներ իրականացնող Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանում
4.4	Կառավարման մարմին	Բանկի խորհուրդ
4.5	Գործադիր մարմին	Բանկի Գործադիր տնօրեն, գործադիր տնօրենի

		տեղակալ,
4.6	Տեղեկատվական անվտանգության համակարգի կառավարման մարմին	Տեղեկատվական անվտանգության համակարգի կառավարումը իրականացնող բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանում

6. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Բացակայում են:

7. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

7.1. Բանկի կառավարման մարմինը պատասխանատու է՝

- 7.1.1 փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ներքին արդյունավետ համակարգի ձևավորման և դրա ընթացիկ աշխատանքի ու վերահսկողության իրականացման համար,
- 7.1.2 Հսկողական գործույթների համակարգի ձևավորման, կենսագործունեության և արդյունավետության շարունակական մոնիտորինգի ապահովման համար
- 7.1.3 Ներքին հսկողության համակարգի գործունեության համար, Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարման համար
- 7.1.4

7.2 Բանկի գործադիր մարմինը պատասխանատու է՝

- 7.2.1 Բանկի խորհրդի կողմից ընդունված քաղաքականության և ռազմավարության իրականացման,
- 7.2.2 Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման համակարգերի արդյունավետ կիրառման, ինչպես նաև խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականությունների, ընթացակարգերի և այլ ներքին իրավական ակտերի բանկում արդյունավետ շրջանառության համար,
- 7.2.3 Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ներքին արդյունավետ համակարգի ձևավորման և դրա ընթացիկ աշխատանքի ու վերահսկողության իրականացման համար, փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ներքին իրավական ակտերի ներդրման, ամբողջական ու արդյունավետ կիրառման ապահովման համար,
- 7.2.4 Ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության հետևողական մոնիտորինգի համար,
- 7.2.5 Հայտնաբերված խնդիրների ժամանակին և ամբողջապես քննարկման, դրանց լուծման ուղղությամբ որոշումներ կայացնելու և այդ խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման համար,
- 7.2.6 Ներքին հսկողության կուլտուրայի ձևավորման համար, ինչպես նաև հսկողության համակարգի գործունեությունը անձնակազմի կողմից խոչընդոտող երևույթները բացառելու նպատակով ներքին հսկողության կազմակերպմանը և նպատակներին վերաբերող դասընթացների կազմակերպման համար,

- 7.2.7 Ներքին հսկողության օպերատիվության ապահովման նպատակով՝ արժանահավատ ու ամբողջական ներքին տեղեկատվության և արդյունավետ հաղորդակցության ապահովման համար,
- 7.2.8 Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգի արդյունավետ կիրառման, ամբողջականության, հուսալիության և գաղտնիության գնահատման համակարգի հուսալիության համար,
- 7.2.9 Բանկում առկա հաղորդակցման համակարգի որևէ խափանման կամ թերության դեպքում քննարկման և հնարավորինս սեղմ ժամկետներում վերացման համար,
- 7.2.10 Գործադիր տնօրենը, իր կողմից իրականացվող բանկի գործունեության և ներքին հսկողության ընթացիկ ղեկավարման վերաբերյալ, եռամսյակը մեկ անգամ, հաշվետվություն է ներկայացնում բանկի խորհրդին:

7.3 Ներքին դիտարկումների մարմինը պատասխանատու է՝

7.4 Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատակիցների կողմից «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքի, փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից մշակված իրավական ակտերի և բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջների իրականացման նկատմամբ հսկողության համար:

7.5 Հսկողական գործառույթներ իրականացնող մարմինների պատասխանատվությունը:

- 7.5.1. Ռիսկերի կառավարման և մեթոդոլոգիայի բաժինը ապահովում է ռիսկերի ժամանակին բացահայտում, չափում, հսկողություն և կանխարգելում:
- 7.5.2. Իրավաբանական և իրավական համապատասխանության ապահովման բաժինը ապահովում է բանկի գործունեության համապատասխանությունը օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին, էթիկական կորպորատիվ մշակույթի վարքագծի կանոններին:
- 7.5.3. Ներքին աուդիտը իրականացնում է վերահսկողություն բանկի ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի կշռման նկատմամբ, ինչպես նաև հետստուգումային հսկողություն:
- 7.5.4. Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման մարմինը ապահովում է տեղեկատվական ռեսուրսների, գործընթացների և բանկի տեղեկատվական անվտանգության կանոնների համապատասխանության հսկողությունը:

8. ԲԱՆԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

- 8.1. Ներքին հսկողության հիմնական նպատակներն են՝
  - ա. գործառնական նպատակ՝** բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերի բացահայտում և կառավարում, բանկի աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպում և անձնակազմի արդյունավետ կառավարում,
  - բ. տեղեկատվական նպատակ՝** որոշում կայացնելու համար անհրաժեշտ հաշվապահական, ֆինանսական և այլ հաշվետվությունների հուսալիություն,

ամբողջականություն և ժամանակին տրամադրում, բանկի ներսում տեղեկատվության անհրաժեշտ հոսքերի ապահովում,

գ. համապատասխանության նպատակ՝ բանկի գործունեության համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, այլ իրավական ակտերի, բանկի կառավարման իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ներքին քաղաքականությունների և կարգերի (կանոնակարգերի, ընթացակարգերի, հրահանգների, ուղեցույցների) պահանջներին:

- 8.1. Ներքին հսկողության համակարգը ներառում է բանկի կազմակերպական կառուցվածքը, գործընթացներն ու միջոցառումները, որոնք կոչված են պահպանելու բանկի ակտիվները, ապահովելու հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսական հաշվետվությունների արժանահավատությունը, բարձրացնելու իրականացվող գործառնությունների արդյունավետությունը, ապահովելու բանկի գործունեության համապատասխանությունը գործող օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և բանկի կառավարման իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ներքին ակտերին:
- 8.2. Ներքին հսկողության համակարգը պետք է համարժեք լինի բանկի կողմից իրականացվող գործառնությունների ծավալներին և ռիսկայնությանը:
- 8.3. Ներքին հսկողությունը պետք է կազմի բանկի գործառնական համակարգերի անբաժանելի մասը:
- 8.4. Բանկի ներքին հսկողությունը կազմակերպվում է այնպես, որ ապահովի ՀՀ գործող օրենսդրության, ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված նորմատիվ ակտերի և ներբանկային կանոնակարգերի կիրառման հսկողությունը, Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարության և ռիսկերի մակարդակի պահպանումը, փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում ընդունված ներքին իրավական ակտերի ներդրումը և կիրառումը, գործառնությունների իրականացման գործընթացի հսկողությունը, Բանկի նյութական և ֆինանսական միջոցների պահպանման հսկողությունը, Բանկի գործունեության վերլուծությունը և կարգավորումը:
- 8.3 Բանկի ներքին հսկողության հիմնական խնդիրներն են,
  - 8.3.1. Բանկի առօրյա գործունեության ընթացքում հնարավոր սխալները և թերությունները ժամանակին հայտնաբերումը և դրանք ճշտման ուղիների կանխորոշումը,
  - 8.3.2. Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատակիցների կողմից իրականացվող գործողությունների համապատասխանության ապահովում «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից մշակված իրավական ակտերի և բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին, ինչպես նաև տեղեկատվական անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջներին և ստանդարտներին:
  - 8.3.3. Հաշվապահական, ֆինանսական և հարկային հաշվետվությունների մեջ Բանկի գործունեության իրական և համարժեք արտացոլումը:

- 8.3.4. Բանկի հաճախորդների սպասարկման մակարդակի բարձրացման համար անհրաժեշտ միջոցառումների ձեռնարկում:
- 8.3.5. Բանկի ակտիվների պահպանումը:
- 8.3.6. Բանկի պարտավորությունների հսկողությունը:
- 8.3.7. Կրկնակի հսկողության ապահովում:
- 8.3.8. Համակարգչային (ցանցային) հսկողության ապահովում
- 8.3.9. Բանկի յուրաքանչյուր էական գործարար գործընթացի համար բանկում ներդրվում են համապատասխան հսկողական մեխանիզմներ, որոնք սահմանվում են տվյալ գործառույթները կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով: Հսկողական մեխանիզմներն են՝ կանխարգելիչ (ուղղված անցանկալի արդյունքների կանխարգելմանը), բացահայտող (ուղղված անցանկալի գործառնությունների բացահայտմանը), ինչպես նաև անցանկալի հետևանքները վերացնող (ուղղված անցանկալի հետևանքների վերացմանը): Անցանկալի արդյունքների/գործառնությունների բացահայտման, կանխարգելման և վերացման հսկողական մեխանիզմներն են.
- 1) բանկի գործունեության պարբերական ուսումնասիրությունը և գնահատումը բանկի կառավարման մարմինների կողմից (աշխատակիցներից կատարողականի վերաբերյալ հաշվետվությունների պահանջման, իրենց կատարած աշխատանքի վերաբերյալ աշխատակիցներին հարցերի տրման և նրանցից պատասխանների, պարզաբանումների և բացատրությունների ստացման և այլ միջոցներով),
  - 2) բանկին պատկանող գույքի և առավել կարևոր փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային, ավանդային պայմանագրեր) ֆիզիկական պաշտպանվածության ապահովումը, ինչը ենթադրում է, որ բանկին պատկանող գույքը և առավել կարևոր փաստաթղթերը պաշտպանված են կորստից, չթույլատրված դուրսհանումից կամ օգտագործումից,
  - 3) ներքին սահմանաչափերի, դրանցից թույլատրելի շեղումների սահմանումը և պահպանումը (օրինակ՝ առանձին գործարքների, գործունեության ցուցանիշների նկատմամբ և այլն),
  - 4) որոշակի սահմանաչափերը գերազանցելու դեպքում որոշումների կայացումը, գործարքների հաստատումը և (կամ) թույլատրումը վերադաս իրավասու անձանց կողմից,
  - 5) աշխատանքային պարտականությունների պատշաճ տարանջատումը և աշխատակիցներին շահերի բախում չպարունակող պարտականությունների հանձնարարումը,
  - 6) գույքի և գրառումների համատեղ պահպանումը, երբ որոշակի գործընթացների համար հավասարապես հաշվետու են երկու կամ ավելի անձինք (օրինակ, երբ երկու կամ ավելի բանալիներից կամ գաղտնաբառերից յուրաքանչյուրը, որոնք պետք է օգտագործվեն դրամապահոց, արխիվ կամ այլ պահուստարան մուտքի իրավունք ստանալու համար, վստահվում են առանձին անհատների),
  - 7) կրկնակի ստուգումը,

- 8) տվյալների և գրառումների համադրումը,
- 9) պարբերական գույքագրումը,
- 10) կրկնակի կամ բազմակի ստորագրությունների պահանջումը,
- 11) հայտնաբերված խախտումների, թերությունների, ինչպես նաև դրանց հետևանքով առաջացած անցանկալի երևույթների վերացման կապակցությամբ հանձնարարականներ տալը և դրանց պատշաճ ու ժամանակին կատարման նկատմամբ հսկողության իրականացումը, անհրաժեշտության դեպքում՝ համապատասխան պատասխանատվության միջոցների կիրառումը,
- 12) բանկի հայեցողությամբ՝ հսկողության այլ մեխանիզմներ:

9. ԱՆՑՈՒՄԱՆՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը չի կարող խոչընդոտել Բանկի բնականոն գործունեությանը:

- 9.1. Սույն կարգը պարտադիր է Բանկի բոլոր ստորաբաժանումների համար:
- 9.2. Սույն կարգը կարող է փոփոխվել կամ ուժը կորցրած ճանաչվել միայն Բանկի խորհրդի որոշմամբ:
- 9.3. Բանկերի ներքին հսկողության համակարգը ապահովում է հուսալի և բնականոն բանկային գործունեության իրականացումը՝ հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը, առկա ու հնարավոր ռիսկերը, օրենքների և այլ իրավական ակտերի պահանջները, գործարար շրջանառության սովորույթները ու բանկի գործունեության միջավայրը:
- 9.4. Բանկի գործադիր մարմնի, հսկողական գործառույթներ իրականացնող անձանց, ներքին դիտարկումների մարմնի կողմից հայտնաբերված հսկողության համակարգի թերությունները և բացթողումները բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով և ժամկետներում ներկայացվում են խորհրդին:
- 9.5. Բանկն ապահովում է ներքին հսկողության համակարգը նկարագրող ներքին իրավական ակտերի հասանելիությունը բանկի անձնակազմին՝ էլեկտրոնային տարբերակով: Բանկի աշխատակազմը ապահովում է բանկի անձնակազմի տեղեկացվածությունը բանկի ներքին հսկողության համակարգը նկարագրող ներքին իրավական ակտերի դրույթներին՝ իրենց կողմից իրականացվող գործառույթների մասով՝ բանկի Իրավաբանական և իրավական համապատասխանության ապահովման բաժնի կողմից դրանք խմբագրված տեսքով ստանալուց հետո: